

ILLUSIONIST VICTOR MIDS OVER HET RAAKVLAK TUSSEN LICHAAM EN GEEST

‘Ik kan iemand binnen een minuut van zijn fobie af helpen’

Victor Mids is basisarts, en inmiddels misschien wel de bekendste illusionist van Nederland. Afgelopen zaterdag begon het derde seizoen van *Mindfuck*, waarin hij bekende en onbekende Nederlanders illusies laat ervaren. ‘Ik word er vooral een blijer persoon van.’

Eind 2013 interviewde ik Victor Mids voor Arts in Spe. We stuurden elkaar een paar berichtjes en binnen een week zaten we in een café in Leiden. Nu gaat het anders. Afspraken moeten worden gemaakt via zijn agent, en via medewerkers van de AVROTROS. De locatie wordt verplaatst. Ik loop tevergeefs rondjes op de enorme Utrechtse evenementenlocatie die ik heb doorgerekend. Ik app Victor: ‘Ben ik op dit moment onderdeel van een mindfuck?’, en word teruggebeld door zijn assistent. Victor heeft een uurtje. Hij heeft net opgetreden voor een groep topambtenaren, en moet straks door naar cabaretier Jandino Asporaat. We zitten in kleedkamer 5. ‘Wat doet dit succes met je als mens?’, vraag ik. ‘In eerste instantie is het een rare gewaarwording. Maar ik word er vooral een blijer persoon van. Ik heb nooit de ambitie gehad om beroemd te worden voor de aandacht, ik had ook nooit bedacht dat het zulke vormen aan zou nemen. Maar het maakt me gelukkig dat ik dag in, dag uit mag doen waar mijn hart ligt.’

Ben je geneeskunde gaan studeren om arts te worden?

Resoluut: ‘Ja, 100 procent. Goochelen was mijn hobby, mijn fascinatie. Maar de eerste jaren in de collegebanken was de enige vraag die ik mezelf stelde: wat voor arts wil ik worden?’

En wat voor arts was dat?

‘Psychiatrie vond ik interessant. Neurologie, huisartsgeneeskunde. In ieder geval geen chirurgie.’

Dat zeg je heel stellig. Het lijkt me bij uitstek een specialisme waar je vingervlugheid van pas komt.

Victor lacht. ‘Goochelen op de ok lijkt me niet helemaal de bedoeling.’ Dan serieus: ‘Mijn grootste fascinatie zit hem in het raakvlak tussen lichaam en geest, dus alle specialisaties die dat raken vind ik per definitie spannender en interessanter dan specialisaties die dat niet doen.’

In hoeverre gebruik je je kennis van de geneeskunde in je trucs?

‘Met mijn geneeskundestudie heb ik een wetenschappelijk fundament opgebouwd. Ik heb geleerd wetenschappelijk na te denken, weet door mijn achtergrond hoe ik informatie moet filteren en plaatsen. Inhoudelijk weet ik door mijn studie hoe het lichaam in elkaar steekt. Ik heb veel geleerd over aandacht. Waar gaan je visuele signalen naartoe? Hoe wordt aandacht verwerkt door je brein? Maar ook over hoe je ogen functioneren, hoe het geheugen werkt. Ik weet bijvoorbeeld nog goed dat ik tijdens mijn oudste coschap psychiatrie een patiënt had met procedureel geheugenverlies. Ze wist wie ze was, kende alle semantiek nog, maar ze kon bepaalde procedurele handelingen, zoals fietsen, niet meer uitvoeren. Dat triggerde mij om te onderzoeken hoe het er in het brein aan toe gaat. En dat gebruik ik vervolgens weer om experimenten voor mijn illusies te gebruiken. Om

‘Neuromagic kan een nuttige bijdrage aan de geneeskunde leveren’

Victor Mids: 'Mezelf neerzetten als arts zie ik niet als een trucje.'

iemand kortstondig geheugenverlies te laten ervaren, of juist om het geheugen te verbeteren. Echter: de vakgebieden waar ik informatie vandaan haal om mijn illusies vorm te geven, zijn inmiddels veel breder. Wat ik doe schuurt heel vaak tegen psychologie aan, neuropsychologie, neurowetenschap, maar ook linguïstiek en sociologie.'

Toch profileer je je heel duidelijk als arts.

'Ook dat heeft te maken met suggestie. Tijdens mijn coschappen ontdekte ik dat er veel meer van me werd aangenomen als ik een witte jas aantrok. Mezelf neerzetten als arts zie ik niet als trucje om vervolgens iets te bereiken, maar ik weet wel dat je anders gaat luisteren naar de boodschap van iemand die zo'n achtergrond heeft. Een standaardgoochelaar loopt tegen heel veel vooroordelen aan. Mensen denken bij het woord goochelaar nog altijd aan een hoge hoed en een konijn. Dat laat ik heel bewust los. Het is overigens niet alleen een suggestie: ik zet die wetenschappelijke achtergrond als arts in om mijn illusies sterker te

maken, vorm te geven. Daar vind ik een mooi doel aan zitten: dat ik de Nederlandse bevolking verrijk met kennis over hoe het brein en hoe overtuiging in elkaar steekt. Het geeft me de mogelijkheid om op gedragsmatig niveau mensen positief te beïnvloeden.'

In 2013 zag je jezelf hoogleraar illusionisme worden. Is het nog steeds een doel om neuromagic te implementeren in de geneeskunde?

'Dat onderstreep ik nog steeds volledig. Er broeit iets onder de oppervlakte waarvan ik denk dat het in de toekomst een nuttige medische bijdrage gaat leveren.'

Op welk gebied?

'Suggestie. En vooral de rol die suggestie kan hebben in de verbetering van de arts-patiëntrelatie. Dat schuurt aan tegen het placebo-effect, maar ik denk dat we daar nog veel meer uit kunnen halen. Dat we enerzijds een patiënt meer verantwoordelijk maken voor zijn eigen denken en het effect van zijn denken op

'Het zijn onze eigen gedachten die iets somatisch in gang zetten'

zijn eigen ziekteproces. Overigens absoluut niet ten koste van reguliere geneeskunde zoals bij Sylvia Millecam gebeurde, dat is heel gevaarlijk. Maar wel door het modificeren van pijn- of angstbeleving bij patiënten met behulp van suggestieve technieken. Anderzijds door de arts te leren welke rol zijn taalgebruik kan spelen, en de manier waarop hij zijn boodschap aan de patiënt brengt. Met *Mindf*ck* kan ik binnen een minuut iemand op straat van zijn fobie af helpen, aan de grond nagelen, zijn voornaam laten vergeten, zijn telefoon in het water laten gooien. Ik zet het nu vooral illustratief en ter entertainment in. Maar wat vertelt ons dit nou over de kracht van gedachten? Hoe makkelijk zouden we wellicht met gedachtetechnieken ons ziekteproces positief kunnen beïnvloeden, onze ervaring van hoe we ziekte beleven, therapietrouw vergroten, slechtnieuwsgesprekken soepeler laten verlopen...'

Denk je dat veel artsen hiervoor openstaan? Ik kan me ook voorstellen dat men illusionisme als een tegenhanger ziet van de wetenschap die zich baseert op feiten.

'De artsen die ik op medische congressen spreek, staan over het algemeen erg open voor de inzichten die ik heb opgedaan als illusionist. Natuurlijk zijn er de vooroordelen dat wetenschap echt is, en illusionisme nep. Maar daar gaat het niet om. Juist omdat het zulke verschillende disciplines zijn, kunnen ze van elkaar leren. Waarom werken de illusies die ik doe? Hoe kunnen we dat vervolgens op medisch gebied inzetten?'

Je noemde eerder het placebo-effect, in verhouding tot hypnose. Daar hangt een beladen sfeer omheen, de vraag of het ethisch verantwoord is. Jij gebruikt hypnose regelmatig, en ziet dat niet zo.

'Mensen denken bij hypnose aan klokjes en spiralen, maar daar gaat het helemaal niet over. Met hypnose bied ik iemand een alternatieve manier aan om naar de werkelijkheid te kijken. Ik breng iemand in een frameset waarin ik hem een nieuwe ervaring vertel waarin hij gaat geloven, en vervolgens wordt dat zijn werkelijkheid. Het gaat er dus niet om dat ik bijvoorbeeld het geheugen van iemand wis. Ik ben geen tovenaars die dat chirurgisch met taal uit je hoofd snijdt. Het gaat er alleen om dat ik iemands ervaring van zijn geheugen, tijdelijk of voor langere tijd, anders laat beleven. En dat is precies de combinatie van lichaam en geest. Met placebo weten we ook dat we geen werkzame stof innemen, maar we worden vervolgens wel beter. Het zijn onze eigen gedachten die vervolgens iets somatisch in gang zetten. Bij hypnosetechnieken gebeurt precies hetzelfde, alleen neem je geen pil in maar mijn woorden. Dat is het enige verschil.'

En de vrije wil?

'Er is in ieder geval zoiets als de ervaring van een vrije wil. De discussie of er wel of geen vrije wil is, is voor mij daarmee minder relevant. Of het nu wel of niet waar is, je kunt jezelf heel makkelijk voor de gek houden, door die zogenaamde vrije keuze gewoon te ervaren. En die ervaring van de vrije wil, is al genoeg om een leuk leven te leiden.'

Gaat het weleens mis? Ik zie je nog steeds verwonderd stralen wanneer iets lukt.

'Dat is ook niet gespeeld. Het is altijd spannend of iets lukt en als het lukt ben ik zo blij als een kind. Ik weet nooit hoe iemand precies is en hoe hij gaat reageren, dus ik moet altijd op mijn qui-vive zijn. Dat houdt het ook interessant voor mij. Maar tegelijkertijd: in het verhaal van mijzelf ben ik de baas over hoe jij mij ervaart. Ik ben de regisseur. Dus ik kan je ook vertellen of iets wel of niet goed is gegaan, en mislukkingen net anders framen...'

Victor, heb je kaarten bij je? Waarom hebben illusionisten altijd kaarten op zak? Een arts haalt zijn kind toch ook niet van school met zijn stethoscoop om zijn nek?

'Misschien omdat we altijd hopen dat er zich een mogelijkheid voordoet waarin we kunnen entertainen. Ik ben natuurlijk wel een illusionist. Ik wil constant mensen verwonderen.' ■

VICTOR MIDS

Victor Mids (1987) studeerde in 2013 af als basisarts. In 2009 kwam hij tot de kwartfinale van het tv-programma *De Nieuwe Uri Geller*. Wat volgde was een wekelijks optreden in de Freaknacht van Giel Beelen, een juiste voorspelling van de opbrengst van het Glazen Huis en veel optredens en workshops op medische congressen, evenementen en bedrijfsuitjes.

Sinds januari 2015 heeft hij zijn eigen programma, *Mindf*ck*, elke zaterdagavond te zien, om 20.25 uur op NPO 1. Aanstaaende zaterdag is Mark Rutte te gast.

In november 2016 verscheen het gelijknamige boek, dat hij samen met Oscar Verpoort schreef. Het boek staat al maandenlang in de Bestseller 60. Medisch Contact mag tien exemplaren weggeven. Zie onze website voor meer informatie.

web

Het interview met Victor Mids uit 2013 in Arts in Spe, vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl.